

Ro Sueat ni Pablo sa
Mga Taga-Galacia

Haunang mga Bisaea

Suno sa dagaya nga mga mangin-aeamon, ro ginatumod ni Pablo nga “Galacia” hay ro mga banwa it Iconio, Listra, Derbe and Antioquia nga sakop ku probinsya it Pisidia. Ro mga lugar ngara hay kaibahan sa mga lugar nga gin-adtonan nanday Pablo ag Bernabe ku primero nanda nga pagbyahe agod magturo ku Mayad nga Balita parti kay Kristo (Mabasa ra sa Mga Binuhatan 13 ag 14). Abo nga mga tawo sa ratong mga lugar ro nagpati sa andang ginturo. Ugaling, pagkahalin ku grupo nanday Pablo, may nag-aeabot man nga mga Judio nga nagpalitik sa ueo ku ratong mga nagpati dahil ginhinambae ku mga Judio ngato nga kon magsalig eang sanda sa andang pagtuo kay Kristo hay indi gihapon sanda maeuwas. Dapat pa kuno nga magtuman sanda sa Kasuguan nga gintugyan sa mga Judio. Sinanda pa gid hay bukon it matuod ro mga ginturo ni Pablo kundi tinahi-tahi eang nga istorya. Suno pa kanda hay bukon kuno it matuod nga apostol si Pablo ay tag iya pa si Ginuong Jesus sa kalibutan hay bukon si Pablo it isaea sa dose nga ka apostoles nga nagsunod kana.

Ngani, pagkabati ni Pablo karon, ginpadaehan nana ku sueat ngara ro mga tumueuo sa Galacia agod masayran nanda kon ano gid ro kamatuuran nga halin sa Dyos parti sa ratong mga butang. Ginpadumdum gid sanda ni Pablo nga owa it ibang makaeuwas sa tawo kundi ro matuod nga pagsalig ag pagpati sa kamatayon ni Jesu-Kristo. Paagi eang sa ginhimo ni Jesus kita puydi nga maeuwas sa pina it Dyos bisan indi kita makatuman it husto sa tanan-tanan nga Kasuguan. Raya ro tema ku rayang sueat.

Raya man ro pinakahauna sa tanan nga sueat nga ginpadaea ni Pablo sa mga nagpati sa anang mga ginturo sa mga lugar nga anang gin-adtonan. Ginsueat nana ra ku mga 50 A.D., pagkataliwan it 17 anyos nga nagbalik si Jesus sa eangit.

Mga Pangamusta

1 ¹ Raya nga sueat hay halin kakon nga si Pablo nga apostol ag nangin apostol ako bukon it dahil sa pagpili o pagsugo it tawo kundi sa pagpili ag pagsugo ni Jesu-Kristo ag ku Dyos nga Ama nga nagbanhaw kana.

² Ako, kaibahan ku tanan nga mga kaigmanghuran sa pagtuo riya hay nagapangumusta kinyo nga mga nagatuo kay Jesus inha sa mga kabanwahan it probinsya it Galacia. ³ Kabay pa nga pakamaayuhon kamo it Dyos nga atong Ama ag ni Jesu-Kristo nga atong Ginuo ag taw-an it kalinong sa inyong tagipusuon. ⁴ Ginhaead ni Jesu-Kristo ro anang kabuhi agod matubos kita sa pina ku atong mga saea ag agod hilwayon kita sa paggahom it kaeainan sa rayang panyempo. Ro anang ginhimo ngato hay suno sa kabubut-on it Dyos nga aton man nga Ama. ⁵ Daeayawon gid imaw hasta sa owa it katapusan. Amen.

Hangawa gid si Pablo nga Nagpati ro mga taga-Galacia sa mga Saea nga Ginaturo

⁶ Mga igmanghod, hangawa gid ako ay kadali eang kinyo magtalikod sa Dyos nga sa anang sobrang kabuot hay nagtawag kinyo nga mangin anang katawhan paagi kay Kristo. Ham-an it nagasunod eo't-a kamo sa ibang turo nga ginatawag nga Mayad kuno nga Balita? ⁷ Sa minatuod eang hay owa eon it iba pa nga Mayad nga Balita kundi ro parti kay Kristo. Ro mga nagaturo ngaron hay nagapalitik eang ku inyong ueo ag gusto nanda nga bayluhan ro Mayad nga Balita parti kay Kristo. ⁸ Ngani bisan kami pa o anghel man nga halin sa eangit nga magwali kinyo it eain sa Mayad nga Balita nga ginwali eon namon kinyo hay pinahan sa impyerno. ⁹ Ginhambae eon namon ra kato kinyo pero umanon nakon. Ro nagawali it Mayad nga Balita nga eain kaysa sa among ginsugid kinyo hay pinahan gid sa impyerno.

¹⁰ Ano ro inyong eaom, nagapadayaw-dayaw ako sa mga tawo sa akong ginhambae? Owa! Ro akon eang hay gusto ko nga malipay ro Dyos kakon. Kon nagahandom ako nga dayawon it mga tawo hay indi ako dapat mangin ulipon ni Kristo.

Nagpasalig si Pablo nga si Jesus ro Ginhalinan ku Anang Ginaturo Bukon it Tawo

¹¹ Mga igmanghod, gusto ko nga masayran ninyo nga ro Mayad nga Balita nga ginturo ko kinyo hay owa naghalin sa paino-ino it tawo. ¹² Owa ko man ron hatun-i sa tawo ag owa man ako karon pagtud-i kundi ginpahayag ron kakon ni Jesu-Kristo. ¹³ Habatian ninyo kon mauno ro akon nga kabuhi anay kato tag gasunod pa ako sa relihiyon namon nga mga Judio. Grabi kato ro akong paghiningabot sa mga nagatuo kay Jesu-Kristo ag gintinguhaan ko nga dueaon sanda sa kalibutan. ¹⁴ Owa man it makatupong kakon sa akong mga katubo-tubo sa pagsunod sa mga sueundanon ku among relihiyon ag ginapahaegahan ko gid ro mga kaugalian ku among mga kalolo-lolohan. ^{15,16} Pero bisan makaruyon ako, bago pa ako natawo hay ginpili eon ako it Dyos, ag tungod sa anang sobrang kabuot hay ana ako nga gintawag nga magserbi kana. Ginpakamayad nana nga ipahayag kakon kon sin-o gid ro ana nga Unga agod iwali ko ro parti kana sa mga bukon it Judio. Pagkapahayag nana karon kakon hay owa eagi ako mag-adto bisan kanyo agod magpaturo. ¹⁷ Owa man eagi ako mag-adto sa Jerusalem agod magpaturo idto sa mga hauna pa kakon nga nangin apostoles. Idto eagi ako nag-adto sa Arabia^a ag pagkatapos hay nagbalik ako sa syudad it Damascus.

¹⁸ Pagkataliwan it tatlong dag-on, nag-adto ako sa Jerusalem agod makigkita kay Pedro, ag kinse diyas ako nga nagtenir idto kana. ¹⁹ Ag owa man ako it hakita nga ibang apostoles idto mageuwas kay Santiago nga igmanghod ku atong Ginuo. ²⁰ Saksi ro Dyos nga matuod ro akong ginasueat ngara!

²¹ Paghalin ko sa Jerusalem, nag-adto ako sa maeayo nga mga probinsya it Syria ag Cilicia. ²² Owa pat-a ako kato hakilaea sa personal ku mga nagatuo kay Kristo sa probinsya it Judea. ²³ Ro anda eang nga hasayran hay ro sugid halin sa ibang lugar nga ro nagahingabot anay kanda idto kato hay nagawali eon makaron ku Mayad nga Balita parti sa pagtuo kay Jesus bisan kato ngani hay nagapanghugot gid imaw nga pungan ro mga tawo nga magpadayon sa pagtuo karon. ²⁴ Gindayaw gid nanda ro Dyos tungod ana ako nga ginbag-o.

^a1:17 Raya nga lugar hay disyerto ag owa ginaistari it tawo.

Ginbaton si Pablo ku Ibang mga Apostoles

2¹ Pagkataliwan it katorse anyos, nagbalik ako sa Jerusalem kaibahan si Bernabe. Gindaea ko man si Tito. ² Nagbalik ako idto ay ginpahayag ron kakon it Dyos. Ag kat idto ako, nag-istorya kami ku mga ginakilaea nga mga pinuno nga kami-kami eang ag ginpaathag ko kanda ro akon nga ginawali nga Mayad nga Balita sa mga bukun it Judio. Gusto ko abi masayran nanda nga tama ro akon ngaron nga ginawali agod indi sanda mageaom nga owa it pueos ro akong pagtinuro sa mga bukun it Judio halin pa kato.

³ Kompormi ma't-a sanda sa akong ginaturo. Bisan ngani si Tito nga akong kaibahan nga bukun it Judio hay owa nanda pagpilita nga magpatuli. ⁴ Pero may mga nagapakuno-kuno nga mga tumueuo ni Kristo nga naghambae nga dapat nga tulion si Tito. Nag-intra sanda sa mga tumueuo ay may andang maeain nga tuyo nga samaron ro atong pagpati nga dahil sa atong maeueot nga kaangtanan kay Kristo Jesus hay hilway eon kita ag indi eon dapat magtuman ku mga kasuguan ku relihiyon it mga Judio agod nga maeuwas. Gusto abi nanda hay mangin ulipon eon man kita ku mga kasuguan ngaron. ⁵ Pero owa gid kami magpadaea-daea kanda bisan sangkiri agod indi mabayluhan ro matuod nga ginaturo ku Mayad nga Balita nga inyong ginapatihan.

⁶ Ratong mga ginakilaea nga mga pinuno hay owa man it hakita nga diperensya/kueang sa akong ginaturo. (Kon kakon hay bukun it importante kon ano ma't-a sanda ngato^b tungod ro importante sa Dyos hay ro kabubut-on it tawo bukun it kon ano o sin-o imaw.)

⁷ Ginkilaea pa ngani nanda nga gintugyanan ako it Dyos nga magwali ku Mayad nga Balita sa mga bukun it Judio pareho man kay Pedro nga gintugyanan nana nga magwali karon sa mga Judio.

⁸ Ro Dyos nga nagtao kay Pedro it abilidad nga matuman ro anang katungdanan bilang apostol sa mga Judio hay imaw man ro nagtao kakon it abilidad nga matuman ko ro akong katungdanan bilang apostol sa mga bukun it Judio. ⁹ Ngani pagkasayod man ku mga ginakilaea nga mga mataas nga pinuno it mga tumueuo nga sanday Santiago, Pedro ag Juan nga ginpakamaayo ro akong pagturo sa mga bukun it Judio hay ginbaton nanda kami ni Bernabe bilang andang kaibahan sa pagsugid ku Mayad nga Balita. Nagkaeasugot kami nga

^b2:6 Ro iba ku mga pinuno ngato hay sanday Pedro, Santiago ag Juan nga kaibahan sa dose ka disipulos ni Jesus.

ako ag si Bernabe ro maadto sa mga buknon it Judio ag sanda sa mga Judio. ¹⁰Ro pangabay man lang kamon ku mga pinakapinuno ngato hay padayon nga buligan ro mga pobre nga mga tumueuo sa Jerusalem ag ruyon man ro nailaan gid nakon nga obrahon.

Ginsaway ni Pablo si Pedro sa Antioquia

¹¹Pero kaisaea kato nga idto si Pedro sa Antiokia hay may haobra imaw nga saea ngani ginbuslahan ko imaw. ¹²Kato abi hay permi imaw nga nagaiba sa pagkaon sa mga tumueuo nga buknon it mga Judio^c. Pero pag-abot idto ku pilang ka mga Judio nga ginpaadto ni Santiago hay owa eon si Pedro mag-iba sa pagkaon sa mga tumueuo nga buknon it Judio ag nagalikaw eon imaw kanda, maskin sayod nana nga buknon it saea ro anang ginaobra. Nahadlok abi imaw sa mga Judio ngara nga kaibahan sa grupo nga nagapilit gid nga dapat tumanon ro Kasuguan. ¹³Ro iba nga mga tumueuo nga mga Judio hay nagtuead man kay Pedro sa anang pagpakuno-kuno. Pati man si Bernabe hay hatapnan man kanda. ¹⁴Sayod ako nga ro andang ginaobra hay owa gakasianto sa matuod nga ginaturo it Mayad nga Balita, ngani pagtilipon namon nga mga tumueuo hay akon nga ginbuslahan si Pedro sa atubang ku tanan nga idto. Hambae nakon kana, “Bisan Judio ka hay matsa buknon ka man it Judio tungod owa ka eon gatuman sa mga kasuguan it relihiyon naton nga mga Judio. Owa ka ngani nagatuman karon hay ham-an it imong ginapilit ro mga buknon it Judio nga magtuman nga matsa mga Judio man sanda? ¹⁵Kita hay mga Judio eagi pagkatawo naton ag owa kita natapoe sa mga buknon it Judio nga owa nakakilaea sa Dyos. ¹⁶Pero makaron hay sayod eon naton nga indi kita mangin matarong sa panueok it Dyos paagi sa pagtuman sa atong Kasuguan kundi paagi sa atong pagtuo kay Jesu-Kristo. Ngani nagtuo kita kay Kristo Jesus agod mangin matarong sa panueok it Dyos sa atong pagtuo kay Kristo buknon it paagi sa pagtuman sa atong Kasuguan. Owa gid it bisan sin-o nga mangin matarong dahil sa anang pagtuman sa Kasuguan.

¹⁷Pero kami nga mga Judio nga nagatuo eon kay Kristo agod mangin matarong sa panueok it Dyos hay ginabilang nga makasasaea ku amon nga kaparehong Judio dahil owa eon kami nagatuman sa among Kasuguan. Kon mawron, nagakahueugan baea ron nga ginatueod kami ni Kristo nga magkasaea? Imposible't-a ron!

^c2:12 Sa mga Kasuguan abi it mga Judio hay ginabawae nga mag-iba sa pagkaon ro mga Judio sa mga buknon it Judio.

¹⁸Ro minatuod hay kon balikan ko pa ro akong gintalikdan eon nga Kasuguan ag magtuman eon man ako karon agod mangin matarong sa panueok it Dyos, dikaron ko't-a ginapakita nga ako hay makasasaea. ¹⁹Tag ginatininguhaan ko nga tumanon ro Kasuguan, dikaron ko man naeubtan nga bisan alinon ko hay indi ko gid ron matuman it husto. Pero makaron hay bukun eon ako it obligado nga tumanon ro Kasuguan agod mangin matarong sa panueok it Dyos. Nahilway eo't-ang dikaron agod magakabuhi ako nga makapalipay kana. ²⁰Ginabilang ko nga gineansang ag namatay man ako sa krus kaibahan ni Kristo. Bukun eon it ro akong gusto sa akon nga kabuhi ro akon nga sundon kundi ro ay Kristo nga gusto, tungod iya imaw nagakabuhi kakon. Ag ro akon nga adlaw-adlaw nga pagkabuhi hay bunga it akong pagtuo sa Unga it Dyos. Imaw ro naghigugma kakon ag naghaead ku anang kabuhi para kakon. ²¹Ngani owa ko ginabalewalaa ro sobrang kabuot it Dyos, tungod kon mangin matarong man lang gali ro sangka tawo sa panueok it Dyos paagi sa pagtuman sa Kasuguan hay owa eon it pueos ro kamatayon ni Kristo.

Ginatao ro Espirito Santo Dahil sa Pagtuo kay Jesu-Kristo Bukun it sa Pagtuman sa Kasuguan

3¹Mga kaumangon gid-a kamo nga mga taga-Galacia! Matsa haeumay't-a kamo nga nagpinati kamo sa mga saea nga ginaturo. Kato hay haeubtan gid ninyo ro kahueugan ku kamatayon ni Jesu-Kristo sa krus nga ginpaathag ko it klaro nga mayad. ²May sangka bagay eang nga gusto kong masayran kinyo. Ro inyo baea nga pagtuman sa Kasuguan ro rason nga gintao it Dyos kinyo ro Espirito Santo o dahil nagtuo kamo kay Jesu-Kristo pagkabati ninyo ku Mayad nga Balita? ³Nagkaumangon eon gid-a matuod kamo! Sa bulig it Espirito Santo hay nag-umpisa kamo nga magsunod kay Kristo. Hay ham-an it nagasalig kamo makaron sa inyong ikasarang nga makapadayon sa pagsunod kana hasta mangin perpekto kamo? ⁴Owa eon gid-a baea it pueos ro inyong haagyan^{d?} Kabay pa nga may pueos gid rato. ⁵Ham-an abi it ginatao kinyo it Dyos ro Espirito Santo ag ham-an abi it nagapakita imaw kinyo it mga makangawa-ngawa nga milagro? Dahil baea nagtuman kamo sa Kasuguan? Bukun! Kundi dahil nagtuo kamo kay Jesu-Kristo pagkabati ninyo ku Mayad nga Balita.

^d3:4 Napatungod siguro ra sa Espirito Santo nga gintao kada ag sa mga milagro nga andang haagyan. (Basaha sa bersikulo 3 ag 5.)

⁶Nasueat sa Sagrado nga Kasueatan,

“Nagtuo si Abraham sa ginpromisa it Dyos ag tungod karon hay ginbilang imaw it Dyos nga matarong sa anang panueok.”^e

⁷Ngani dapat ninyo nga maeubtan nga ro mga nagatuo sa Dyos pareho kay Abraham hay ginakabig man nga mga inapo ni Abraham.^f

⁸Ginpahayag eon kato pa sa Sagrado nga Kasueatan nga plano eon it Dyos nga bilangon nga matarong ro mga bukun it Judio kon magtuo sanda kana. Ngani ginsugid it Dyos kay Abraham ro Mayad nga Balita nga, “Paagi kimo hay pakamaayuhon ro tanan nga mga tawo sa bilog nga kalibutan.”^g ⁹Ngani ro tanan nga nagatuo hay ginapakamaayo man it Dyos pareho ku anang pagpakamaayo kato kay Abraham tungod sa anang pagtuo.

¹⁰Pero ro tanan nga nagasalig sa andang pagtuman sa Kasuguan agod mangin matarong sa panueok it Dyos hay pagapinahan nana. Ro rason karon hay dahil nga nasueat sa Sagrado nga Kasueatan nga, “Ro owa nagatuman permi it husto sa tanan-tanan nga Kasuguan hay pagapinahan it Dyos.”^h ¹¹Ngani maathag nga owa it mangin matarong sa panueok it Dyos paagi sa anang pagtuman sa Kasuguan. Nasueat abi sa Sagrado nga Kasueatan nga, “Ro tawo nga ginpakamatarong it Dyos dahil sa anang pagtuo hay may kabuhi nga hasta sa owa it katapusan.”ⁱ ¹²Eain gid-a ro atong pagsalig sa ginhimo ni Kristo kaysa sa pagsalig sa atong pagtuman sa Kasuguan. Dumduma nga nasueat sa Sagrado nga Kasueatan nga ro nagasalig sa anang pagtuman sa Kasuguan hay dapat nga magtuman karon it husto sa bilog nana nga kabuhi. ^{j13}Gintubos kita ni Kristo sa pina ku aton nga pageapas sa Kasuguan, tungod imaw ro ginpinahan imbis nga kita. Natabo kana ro nasueat sa Sagrado nga Kasueatan nga,

“Ro tanan nga pinatay ag einansang sa kahoy hay ginpinahan it Dyos.”^k

^e3:6 Mabasa ra sa Genesis 15:6.

^f3:7 Sa Griego, raya hay “mga unga ni Abraham”. Imaw hay ginakilaea nga ama ku mga Judio nga ginakilaea nga katawhan it Dyos. Ngani ro ginpatungdan ku “mga unga ni Abraham” hay “katawhan it Dyos” man.

^g3:8 Mabasa ra sa Genesis 12:3.

^h3:10 Mabasa ra sa Deuteronomio 27:26.

ⁱ3:11 Mabasa ra sa Habacuc 2:4.

^j3:12 Halin ra sa Levitico 18:5.

^k3:13 Mabasa ra sa Deuteronomio 21:23.

¹⁴ Gintubos kita ni Kristo Jesus sa pina agod paagi kana ro mga buknon it Judio hay makaambit man ku pagpakamaayo it Dyos nga ginpangako kay Abraham ag agod kita hay makabaton ku Espirito Santo nga anang ginpangako sa tanan nga nagatuo.

Nagabaton kita ku Ginatao it Dyos Dahil sa Anang Promisa, Buknon it Dahil sa Atong Ginahimo

¹⁵ Mga igmanghod, akon kamo nga taw-an it halimbawa. Kon sa mga tawo pa, kon hapirmahan eon ro sangka kasugtanan hay indi ron puydi nga balewalaon ag indi man ron puydi nga bayluhan o dugangan. ¹⁶ Raya ro akong gustong maeubtan ninyo. Ro promisa kato it Dyos kay Abraham nga paagi kana hay pakamaayuhon ro tanan nga katawhan hay natuman paagi sa isaea eang sa anang mga inapo. Ro gustong hambaeon ku ratong promisa hay buknon it paagi sa dagaya nga inapo ni Abraham matuman rato kundi sa sambato eang ag rato hay si Kristo. ¹⁷ Ro ginpromisa it Dyos kay Abraham hay ginpromisa gid nana bago nana gintao ro Kasuguan kay Moises ku ulihi, pagkataliwan it 430 anyos. Pero ro Kasuguan hay owa it gahom nga makasamad sa promisa ngato o magbaylo it bisan ano dikato. ¹⁸ Kon mabaton man lang it mga tawo ro ginatao it Dyos dahil sa andang pagtuman sa Kasuguan hay nagakahueugan nga ro anang pagtao hay buknon it dahil sa anang promisa kundi dahil sa andang ginhimo. Pero buknon it makaruyon. Gintao it Dyos kay Abraham ro anang gintao dahil ginpromisa nana rato, buknon it dahil sa pagtuman ni Abraham sa Kasuguan.

Ro Katuyuan ku Kasuguan

¹⁹ Hay ano gali ro katuyuan ku Kasuguan? Gintao ron it Dyos agod ipakita sa mga tawo nga makasasaea sanda. Duyon ro katuyuan ku Kasuguan hasta nga natawo ro isaea sa mga inapo ni Abraham nga si Kristo nga magatuman ku ginpromisa it Dyos. Makita pa gid nga mas mahaega ro promisa it Dyos kaysa sa Kasuguan tungod pagtao nana ku Kasuguan hay may ginpaagyan pa't-a imaw. Ginsugo nana ro mga anghel agod itao ro Kasuguan kay Moises, tapos gintao man rato ni Moises sa mga tawo. ²⁰ Pero kat nagpromisa ro Dyos kay Abraham hay owa imaw it ginsugo nga iba. Imaw't-a mismo ro naghambae kay Abraham.

²¹ Basi may maghambae nga nagakueuntrahan ro Kasuguan it Dyos ag ro anang promisa. Owa sanda nagakueuntrahan dahil ro

katuyuan ku kada isaea hay eain. Kon ro Kasuguan hay makatao it kabuhi nga owa't katapusan, makahambae kita nga ro pagtuman sa Kasuguan hay makahimo sa tawo nga matarong sa mata it Dyos agod makabaton sanda it kabuhi nga owa't katapusan.^{1 22} Ginsueat sa Sagrado nga Kasueatan nga ro tanan nga tawo hay pareho it priso ku gahom it saea ngani nagpromisa ro Dyos agod ro tanan nga magatuo kay Jesu-Kristo hay makabaton ku ginpromisa^m ngato.

²³ Bago pa nag-abot ro oras nga makatuo ro tawo kay Kristo hay pareho kita it priso nga gingwardyahan it Kasuguan hasta nga ginpahayag nga puydi eon kita magtuo kana. ²⁴ Ro Kasuguan hay pareho man it isaeang ka strikto nga manogbantay naton hasta nga makatuo kita sa Maneueuwas nga si Kristo agod himuon nana kita nga matarong sa mata it Dyos. ²⁵ Nag-abot eon ro oras ngaron ngani owa eon kita sa podir ku strikto nga manogbantay ngato.

²⁶ Ngani tungod sa inyong pagtuo kay Kristo Jesus hay mga unga eon kamo tanan it Dyos. ²⁷ Ro batasan ku mga ginbawtismuhan bilang tanda nga sanda hay sumueunod ni Kristo hay pareho eon ku anang batasan. ²⁸ Ngani owa ginatueuka it Dyos ro mga tumueuo kon Judio sanda o bukon, ulipon o bukon, bayi man o eaki tungod sambilog eang kamo dahil sa inyong maeueot nga kaangtanan kay Kristo Jesus. ²⁹ Ngani kon may kaangtanan eon kamo kay Kristo hay ginabilang eon kamo nga mga inapo ni Abraham ag mabaton man ninyo ro ginpromisa it Dyos kana.

Bukon Kamo it mga Ulipon Kundi mga Unga it Dyos

4 ¹ Hara ro sangka halimbawa agod maeubtan pa gid ninyo ro akong mga ginhinambae. Ro owa pa it buot nga unga nga manunubli ku manggad ku anang ama nga namatay hay pareho eang it ulipon sa ruyong panimaeay nga owa it podir dahil indi pa nana mabuytan ro manggad ngaron bisan imaw ro tag-ana karon tanan. ² Ham-an? Tungod may nagadikta pa kana kon ano ro anang obrahon ag may administrador sa anang manggad hasta nga mag-abot ro tama nga oras nga gintaean ku anang ama nga puydi eon imaw nga magpatikang ku anang paeanublion. ³ Kat owa pa kita kaeubot

¹3:21 Ro kahueugan kara hay indi mangin matarong ro tawo sa pagtuman ku Kasuguan dahil owa it makatuman karon it husto.

^m3:22 Ro ginpromisa ngato hay paagi sa isaea sa mga inapo ni Abraham, ro tanan nga mga nasyon hay pagapakamaayuhon. Napatungod ra sa kaeuwasan ag kapatawaran it saea nga mabaton it tawo kon magtuo sanda kay Jesus.

parti sa pagtuo kay Jesus hay pareho anay kita it unga ngato nga ginadiniktahan kon ano ro obrahon. Owa pa kita it habadwan kundi magtilinuman eang ku kaugalian ag sueundanan nga gin-obra-obra man lang ku mga tawo iya sa kalibutan. ⁴ Pero pag-abot it oras nga gintaean it Dyos hay ginpaadto nana iya sa kalibutan ro anang unga. Tawo gid imaw tungod gin-unga imaw it isaeang ka bayi nga Judio, ag nagkabuhi imaw nga hasakpan ku andang Kasuguan. ⁵ Ginpaadto imaw iya agod nga tubuson kita sa pina dahil indi gid kita makatuman it husto sa Kasuguan ngato ag agod mangin mga unga kita it Dyos. ⁶ Ngani tungod mga unga nana kita, ginpadea it Dyos ro Espirito Santo nga ginpromisa ni Jesusⁿ iya sa aton nga tagipusuon. Paagi sa Espirito Santo hay makatawag eon kita sa Dyos it, “Palangga ko nga Ama”. ⁷ Ngani ro kada isaea kinyo hay bukun eon it ulipon, kundi unga eon it Dyos. Ag tungod mga unga nana kamo hay itao nana kinyo ro tanan nga anang ginpromisa nga itao sa anang mga unga.

Ro Pagkahakat ni Pablo sa mga taga-Galacia

⁸ Kato anay nga owa pa't-a kamo kakilaea sa Dyos hay gin-ulipon kamo paagi sa pagsinimba sa mga diyos-diyos nga indi dapat simbahon ay bukun sanda it matuod. ⁹ Pero makaron hay kilaea eon ninyo ro Dyos ag ro mas manami pa gid hay ginkilaea eon kamo it Dyos. Ngani ham-an it gusto eon man ninyo nga magbalik sa mga owa it pueos ngaron nga mga sueundanon nga indi makabulig kinyo? Gusto baea ninyo nga mangin ulipon it uman ku mga sueundanon ngaron? ¹⁰ Ginahambae ko ron ay eaom ninyo nga kon magselebrar kamo ku pinasahi nga mga adlaw, buean, tyempo ag mga dag-on nga ginaselebrar ku mga Judio hay maeuwas kamo. ¹¹ Ginakuebaan ako sa inyong ginaobra ngaron ay basi kon mangin owa it pueos ro akong pagkinabudlay sa pagturo kinyo.

¹² Mga igmanghod, nagapakitluoy ako kinyo nga tueara ninyo ako tungod nagtuead ako kinyo nga owa nagasunod sa mga sueundanon namon nga mga Judio.

Owa ako nagahambae nga ginhimuan ninyo ako it maeain ku pag-abot ko kato inha agod magturo kinyo. ¹³ Sayod kamo nga ro rason ku primero ko nga pagwali inha kinyo ku Mayad nga Balita

ⁿ4:6 Sa Griego raya hay “ro espirito ku anang Unga”.

hay dahil nagmasakit ako.^o ¹⁴ Ag bisan nga ro akong pagmasakit hay nagpakalisod kinyo, owa ninyo ako pagsika-sikaa o pagkangidlisi. Imbis nga ruyon ro inyong obrahon kakon, inyo ako nga ginbaton nga matsa sangka anghel it Dyos o mas pa karon, nga matsa si Kristo Jesus mismo ako. ¹⁵ Ako mismo hay makahambae nga kon puydi eang nga eukdon ninyo kato ro inyong mga mata agod itao kakon hay basi ginhimo eon ron ninyo. Malipayon gid-a kamo kato. Ano ro natabo nga eain eo't-a kamo makaron? ¹⁶ Inyo baea ako nga ginabilang nga kaaway dahil nga ginawali ko kinyo ro kamatuuran?

¹⁷ Ro mga nagaturo ngaron kinyo hay nagapakita-kita nga nahakat gid sanda, pero bukon it mayad ro andang tuyo kinyo. Gusto nanda nga indi kamo mag-iba sa mga nagaturo ku matuod nga ginaturo ag gusto nanda nga kanda eang kamo mahakat ag sa andang ginaturo eang magpati. ¹⁸ Owa it maeain nga may nahakat kinyo, basta ro andang tuyo hay mayad. Nahakat kamo kato kakon ngani kabay pa nga permi gihapon kamo nga nahakat kakon, inha man ako o owa. ¹⁹ Palangga ko nga mga unga, ro akong pamatyag kato hay pareho sa bayi nga nagapasaeapo tag nagahueat ako nga magtuo kamo kay Kristo. Makaron hay makaruyon eon man ro akong pamatyag samtang nagahueat ako nga ro inyong batasan hay mangin pareho eon gid ku ay Kristo. ²⁰ Indi ko masayran kon ano pa ro akong ikabulig kinyo ngani gusto ko't-a kunta hay inha ako makaron agod masayran ninyo nga nahakat gid ako kinyo bisan matsa mabug-at ro akong mga pamisaea sa akong sueat ngara.

Ro mga Halimbawa ni Hagar ag ni Sara

²¹ May pangutana ako kinyo nga mga nagapilit nga dapat gid tumanon ro Kasuguan agod nga maeuwas. Kasayod baea kamo kon ano ro ginsueat sa Kasuguan ngaron? ²² Nasueat rikaron nga si Abraham hay may daywang ka unga nga eaki. Ro sambilog hay unga nana sa anang ulipon nga si Hagar ro ngaean, ag ro sambilog hay unga nana sa anang asawa nga si Sara nga bukon it ulipon.^p ²³ Ro unga ni Abraham sa anang ulipon hay natawo suno gid sa natural nga pagpangunga it tawo. Pero ro anang unga sa anang asawa nga

^o4:13 Basi indi pa si Pablo makapanaw sa ibang lugar ngani idto imaw nagtenir agod magpamayad.

^p4:22 Mabasa ro istorya ku pagkatawo ku unga ni Hagar sa Genesis 16:1-16 ag ro parti sa pagkatawo ku unga ni Sara hay sa Genesis 21:1-7.

si Sara hay katumanan ku promisa it Dyos kana nga makaunga pa sanda bisan magueang eon sanda nga mayad.

²⁴Ro natabo ngaron hay magamit naton nga halimbawa. Ro daywang ka bayi ngato hay kahalimbawa it daywang ka kasugtanan. Ro sambilog nga kasugtanan hay gintao it Dyos idto sa bukid it Sinai kat gintao nana kay Moises ro Kasuguan nga nag-ulipon sa mga tawo. Ro ulipon nga si Hagar hay kahalimbawa ku kasugtanan ngato. ²⁵Matuod nga si Hagar hay kahalimbawa ku bukid it Sinai nga idto sa Arabia. Kahalimbawa man imaw ku syudad it Jerusalem makaron tungod nga ro Jerusalem ro simbolo ku nga mga Judio nga pareho it ulipon sa andang pagtinuman sa Kasuguan. ²⁶Pero si Sara ma't-a nga bukon it ulipon hay kahalimbawa ku eangitnon nga Jerusalem^q ag kita hay anang mga pinakaunga tungod bukon kita it ulipon it Kasuguan.^r

²⁷Pareho ra sa nasueat sa Sagrado nga Kasueatan nga,

“Magkalipay ka bayi nga indi kapangunga, Maghugyaw ka sa kalipay, ikaw nga owa nakaagi it pagpasaeapo, tungod ikaw nga inaywanan ku imong asawa hay mas abo ro imong mga unga sa ulihi kaysa sa bayi nga owa pagbueagi ku anang asawa.”^s

²⁸Mga igmanghod, kita nga nagatuo kay Jesus hay ginabilang nga mga unga ni Abraham nga katumanan ku ginpromisa it Dyos kana pareho kay Isaac nga natawo bilang katumanan ku ginpromisa it Dyos kay Abraham. ²⁹Kato hay ginhingabot ku ay Abraham nga unga nga natawo suno sa natural nga pagpangunga it tawo ro anang unga nga natawo paagi sa gahom it Espirito Santo. Bisan hasta makaron hay nagakatabo ra. Ginahingabot man kita ku mga nagapilit gid nga

^q4:26 Ro eangitnon nga Jerusalem hay napatungod sa tanan nga mga nagatuo kay Jesus nga magakabuhi sa eangit kaibahan nana.

^r4:26 Ro kahueugan kara hay nagasalig kita kay Jesus nga nagtuman ku tanan-tanan nga Kasuguan ag namatay imaw bilang kabueos naton. Ngani bukon eon kita it ulipon sa pagtinuman ku Kasuguan agod maeuwas dahil imaw eon ro naghimo karon para katon.

^s4:27 Mabasa man ra sa Isaias 54:1. Ro pinakahauna nga kahueugan kara sa Isaias hay kon paulion eon it Dyos ro mga Judio halin sa Babilonya nga gintapokan kanda, ro abandonado nga syudad it Jerusalem hay mangin puno it mas abo pa gid nga Judio kaysa ku bago sanda gintapok. Pero dikaraya, ginagamit ni Pablo ro mga ginhambae ni Isaias ag ginapakahueugan nga ro katawhan it Dyos sa eangitnon nga Jerusalem hay mas abo ag mas pakamaayuhon it Dyos kaysa sa mga Judio nga owa nagatuo kay Jesu-Kristo.

dapat naton tumanon ro Kasuguan agod nga maeuwas. ³⁰ Pero ano ro nasueat sa Sagrado nga Kasueatan parti karon? Ginhambaean si Abraham nga paeaason nana ro ulipon ag ro anang unga tungod indi dapat makasamit it hueay ro unga ngaron it ulipon sa paeanublion ku unga it bukun it ulipon. ^{t31} Ngani mga igmanghod, ro kabilugan ku akong ginahinambae hay raya: owa kita ginabilanga nga mga unga it ulipon kundi ana ku bukun it ulipon.

Indi Dapat Naton Pagbalewalaon ro Paghilway ni Kristo Katon

5 ¹ Ginhilway eon kita ni Kristo ngani bukun eon kita it ulipon hasta hin-uno sa pagtinuman sa Kasuguan agod nga maeuwas. Ngani panindogi ninyo ro inyong kahilwayan ag ayaw eon kamo magpaulipon it uman sa Kasuguan.

² Tandai ninyo ra. Ako nga si Pablo ro nagahambae kinyo nga mangin owa eon it pueos ro kamatayon ni Kristo para kinyo kon magpatuli pa kamo agod mangin matarong sa mata it Dyos.

³ Ihambae ko kinyo it uman nga kon magpatuli kamo agod mangin matarong sa mata it Dyos hay obligado man kamo nga tumanon permi it husto ro tanan-tanan sa Kasuguan. ⁴ Ngani kamo nga nagatinguha nga mangin matarong sa mata it Dyos paagi sa pagtuman sa Kasuguan hay owa eon it eabot kay Kristo ay ginbalewala ninyo ro sobrang kabuot it Dyos. ⁵ Pero kita't-a nga nagatuo kay Kristo, paagi sa Espirito Santo nga iya sa atong tagipusuon hay sigurado gid nga bilangon kita nga matarong sa mata it Dyos ag ginapaabot gid ron naton nga may kalipay. ⁶ Dahil sa aton nga maeueot nga kaangtanan kay Kristo Jesus, bukun it importante kon hatuli man kita o owa. Ro importante hay ro pagtuo naton kay Kristo nga ginapakita naton paagi sa paghigugma sa atong isigkatawo.

⁷ Kato hay nagakabuhi kamo nga nagasunod it mayad sa kamatuuran nga ginturo kinyo. Sin-o't-a ro nagsuesue kinyo nga indi eon magpati sa kamatuuran ngato? ⁸ Sigurado gid nga bukun it ro Dyos ro nag-obra karon dahil imaw ro nagtawag kinyo nga mangin anang katawhan. ⁹ Ro saea ngaron nga ginaturo kinyo hay makataeapon. Pareho ron it pangpaalsa it tinapay. Bisan sangkiri eang ro imong ibutang hay mapaalsa nana ro tanan nimong ginbutangan. ¹⁰ Pero dahil sa atong maeueot nga kaangtanan sa Ginuo, may salig ako kinyo nga indi kamo magpati sa mga ginaturo

^t4:30 Mabasa ra sa Genesis 21:10.

nga eain kaysa sa akong ginaturo. Ag ro bisan sin-o nga nagapalitik ngaron ku inyong ueo hay pagapinahan it Dyos.

¹¹ Mga igmanghod, kon matuod nga nagaturo gihapon ako nga dapat pa magpatuli ro mga nagasaylo sa relihiyon it mga Judio hay ham-an it ginahingabot pa ako ku akong mga kasimanwa nga mga Judio? Bukon it matuod ron ay kon nagaturo gid man ako it makaruyon hay owa eon kunta ako gaturo nga ro kamatayon ni Jesus sa krus eang ro daean agod maeuwas ag owa eon kunta naakig kakon ro akong mga kasimanwa. ¹² Kon ako ro pasugtan, ro mga nagasuesue ngaron kinyo nga indi magpati sa matuod nga mensahi hay indi eang magpatuli kundi magpakapon pa gid!

¹³ Kamo't-a mga igmanghod hay gintawag it Dyos agod mangin hilway sa inyong pagkaulipon sa Kasuguan. Pero ayaw man kamo maghambae nga dahil ginhilway eon kamo hay pasugtan lang ninyo ro inyong makasasaea nga kinaiya. Imbis nga makaruyon hay serbihi ninyo ro kada isaea pareho it ulipon tungod sa inyong paghigugmaan. ¹⁴ Tungod ro tanan nga sugo sa Kasuguan hay gintingob sa sambato eang nga sugo nga, "Higugmaa ro imong isigkatawo pareho ku imong paghigugma sa imong kaugalingon."^u ¹⁵ Pero kon pareho kamo it mga ilahas nga sapat nga nagaueusang ag nagakae-an hay mag-andam kamo ay samaron ninyo karon ro kada isaea hasta magkaeasipot kamo.

Magpasakop Kamo Permi sa Pagkontrol ku Espirito Santo

¹⁶ Raya pa ro akon nga nahambae kinyo. Magpasakop kamo permi sa pagkontrol ku Espirito Santo. Kon himuon ninyo ra hay indi eon dayon ninyo hipagustuhan ro kailigbon ku inyong makasasaea nga kinaiya. ¹⁷ Ro gusto ku atong makasasaea nga kinaiya hay kuntra sa gusto it Espirito Santo ag ro gusto it Espirito Santo hay kuntra sa gusto ku atong makasasaea nga kinaiya. Magkaaway ron sanda ag mawron nga indi ninyo mahimo ro inyong gustong obrahon. ¹⁸ Pero kon ginagiyahan kamo ku Espirito Santo hay bukon eon kamo it matsa mga ginaid sa pagtinuman sa Kasuguan agod maeuwas.

¹⁹ Sayod eon naton kon ano ro hilig ku makasasaea nga kinaiya it tawo. Ruyon hay ro paghulid sa bukon it asawa, paghimo it mga mahigko nga buhat, pagpagusto sa mga maeain nga kailigbon it eawas, ²⁰ pagsimba sa mga diyos-diyos, pagpangbabaylan, pagkueontraan, pag-ilinaway, pagpangimon, pagkaugot,

^u5:14 Mabasa ra sa Levitico 19:18.

pagkahikaw, pagbueueag, pagsipak-sipak, ²¹ pagkahisa, paghinilong, pagminaoy nga nagaresulta sa paghimo it mga maeaw-ay nga buhat sa kada isaea ag iba pang bagay nga kaparis karon. Ginapaandaman ko kamo it uman pareho ku akon kinyo kato nga pagpaandam nga ro nagahimo karon hay indi matapoe sa mga pinasahi nga katawhan it Dyos.

²² Pero kon ginagiyahan kita ku Espirito Santo, makaraya ro bunga karon sa atong kabuhi: kita hay mahigugmaon, malipayon, may paghidait sa kada isaea, mapinasensyahan, mabuot, mayad magtratar sa isigkatawo, masaligan, ²³ maeueo ag may pagpugong sa kaugalingon. Owa it bisan ano nga layi nga nagabawae ku mga ruyon ngaron. ²⁴ Ro mga sumueunod ni Kristo Jesus hay pareho man it nageansang eon sa krus ku andang makasasaea nga kinaiya pati ku andang mga handom ag kailigbon nga bukon it tama dahil nagtalikod eon sanda karon. ²⁵ Ag tungod ginbag-o eon it Espirito Santo ro atong kabuhi hay dapat nga magpagiya man kita kana permi. ²⁶ Indi man kita dapat magpabugae, indi kita magpang-away ag indi kita maghilisaan.

Maghimo it Mayad sa Tanan

6 ¹ Mga igmanghod, kon may una kinyo nga hatentar nga magkasaea, kamo nga mga ginagiyahan it Espirito Santo hay dapat nga magbulig kana nga makapanumbalik sa tama nga pagsunod kay Kristo. Pero himua ninyo ron nga may kaeueo ag mag-andam man kamo ay basi matentar man kamo nga magkasaea.

² Magbueuligan kamo sa inyong mga kalisod tungod isaea ron sa mga paagi nga matuman ninyo ro sugo ni Kristo nga dapat nga maghigugmaanan kita. ³ Kon may gaisip nga eabaw pa imaw sa iba bisan bukon man hay ana eang nga ginaluko ro anang kaugalingon.

⁴ Ro kada isaea hay dapat nga mag-usisa kon tama ro ana mismong mga buhat imbis nga magkompara ku anang buhat sa iba. Dapat nga ro makapalipay kana hay ro ana mismong mayad nga buhat bukon it dahil nga mas mayad ro anang buhat kaysa sa buhat ku iba. ⁵ Akon ron nga ginahambae dahil ro kada isaea abi hay manabat sa ana mismong binuhatan.

⁶ Ro ginatud-an it mensahi it Dyos hay dapat nga hueayan man nana ro nagaturo kana ku mga pagpakamaayo nga habaton nana.

⁷ Ayaw ninyo paglukuha ro inyong kaugalingon nga puydi kamo magpagusto it pagpakasaea ag pabay-an eang ron it Dyos, tungod

kon ano ro gintanom it sangka tawo hay imaw man ron ro anang anihon. ⁸Ro nagatuman permi sa anang makasasaea nga kinaiya hay magaanit it owa't katapusan nga pina. Pero ro nagatuman permi sa paggiya it Espirito Santo hay magaanit it kabuhi nga owa't katapusan. ⁹Indi kita madis-ayri ag magpundo sa paghimo it mayad tungod nga pag-abot it tama nga oras hay magaanit man kita it mayad kon indi kita pageuyahan it buot. ¹⁰Ngani indi gid naton pagpataliwanon ro kahigayunan nga makahimo it mayad sa tanan nga tawo eabi gid sa mga kapareho naton nga mga tumueuo.

Katapusan nga mga Bilin ag Bendisyon

¹¹Ako mismo ro nagasueat rikara nga parti ku raya nga sueat^v. Tan-awa ninyo kon man-o it eagko ro akong agi. ¹²Ro mga nagapilit ngaron kinyo nga magpatuli kamo hay nagapakita-kita ag nagapadayaw-dayaw sa mga tawo nga nagasunod sanda sa Kasuguan. Pero sa minatuod hay nagalikaw eang sanda nga hingabuton ku andang kapareho nga mga Judio kon magturo sanda nga ro kamatayon gid lang ni Kristo sa krus ro makaeuwas sa tawo. ¹³Bisan ngani nagpatuli sanda hay owa man nanda ginatumana it husto ro tanan nga nasueat sa Kasuguan. Gusto nanda nga magpatuli kamo agod ikapabugae nanda sa mga tawo nga nagatuman gid kamo sa andang ginaturo. ¹⁴Pero kon kakon, ro akong ginapabugae gid lang hay ro pagkamatay ku atong Ginuong Jesu-Kristo sa krus. Tungod paagi sa anang kamatayon sa krus hay patay eon ro akong kaila sa mga maeain nga butang nga nailaan ku mga tawo iya sa kalibutan ag kon kanda hay owa man ako it pueos. ¹⁵Bukon it importante kon natuli kita o owa, kundi ro pinakaimportante hay ginbag-o eon it Dyos ro atong kinaiya. ¹⁶Kabay pa nga ro tanan nga nagatuman ku akong mga ginpanghambae ngara hay taw-an it kalinong sa andang tagipusuon ag kaeuy-an it Dyos ay sanda mismo ro mga matuod nga katawhan it Dyos^w

^v6:11 Batasan ni Pablo nga kon magsueat imaw sa mga tumueuo hay ana ra nga ginadikta pero imaw mismo ro gasueat sa katapusan ku anang sueat agod sigurado gid nga halin rato kana. Basaha sa 2 Taga-Tesalonica 3:17.

^wSa Griniyego, raya hay 'ro Israel it Dyos'. Sa Daan nga Sagrado nga Kasueatan, ro mga inapo ku dose ka unga ni Israel hay ginpili it Dyos nga mangin ana nga katawhan. Pero sa makaron, ro tanan nga nagatuo it matuod kay Jesus hay sanda ro mga katawhan it Dyos.

¹⁷ Iya sa akong eawas ro mga inueatan ku mga pagbakoe kakon dahil sa akong pagturo ku mensahi nga ginsalig kakon ni Jesus. Ngani umpisa makaron, ayaw eon ninyo ako pagpapproblemaha sa inyong pagpati it saea nga mga ginaturo ngaron.

¹⁸ Mga igmanghod, kabay pa nga padayon ninyo nga maeubtan ag maeksperyensyahan ro sobrang kabuot ku atong Ginuong Jesu-Kristo. Amen.